

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 14 0 U 002915 16 Uvp
Banjaluka, 06.09.2018. godine

Vrhovni sud Republike Srpske, u vijeću sastavljenom od sudija Vesne Antonić, kao predsjednika vijeća, te Svjetlane Knežević i Strahinje Ćurkovića kao članova vijeća, uz učešće Zdravke Čučak, kao zapisničara, u upravnom sporu po tužbi M.K. iz P., (u daljem tekstu: tužiteljica), protiv akta broj ... od ... godine tuženog Fonda, u predmetu ostvarivanja prava na invalidsku penziju, odlučujući o zahtjevu tužiteljice za vanredno preispitivanje presude Okružnog suda u Istočnom Sarajevu broj 14 0 U 002915 15 U od 24.02.2016. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 06.09.2018. godine, donio je

PRESUDU

Zahtjev se uvažava, presuda Okružnog suda u Istočnom Sarajevu broj 14 0 U 002915 15 U od 24.02.2016. godine preinačava, tako da se tužba uvažava i osporeni akt poništava.

Obrazloženje

Pobijanom presudom odbijena je tužba protiv uvodno označenog akta tuženog kojim je odbijena žalba tužiteljice izjavljena protiv rješenja Fonda, Filijala I.S broj ... od 19.08.2015. godine. Tim prvostepenim rješenjem odbijen je zahtjev tužiteljice za ostvarivanje prava na invalidsku penziju, jer ona ne ispunjava uslove za ostvarivanje prava na istu propisane odredbom člana 60. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 134/11, 82/13 i 103/15 - u daljem tekstu: Zakon o PIO).

Odbijanje tužbe sud je obrazložio razlozima da je pravilno postupio tuženi kada je odluku o odbijanju žalbe izjavljene protiv prvostepenog rješenja od 19.08.2015. godine zasnovao na nalazu, ocjeni i mišljenju drugostepenog organa vještačenja broj DOV-... od 27.10.2015. godine, koji organ je shodno svojim ovlašćenjima iz odredbe člana 25. stav 1. Uredbe o medicinskom vještačenju u penzijskom i invalidskom osiguranju („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 2/13 - u daljem tekstu: Uredba), u cjelini potvrđio nalaz, ocjenu i mišljenje prvostepenog organa vještačenja broj ORS... od 30.07.2015. godine da kod tužiteljice ne postoji invalidnost, zbog čega su neosnovani navodi tužbe da je bilo potrebno pribaviti nalaz i mišljenje drugih vještaka medicinske struke, s obzirom na to da su za ocjenu radne sposobnosti osiguranika isključivo nadležni organi vještačenja tuženog.

Blagovremeno podnesenim zahtjevom za vanredno preispitivanje te presude (u daljem tekstu: zahtjev), tužiteljica pobija njenu zakonitost zbog povrede pravila postupka i pogrešne primjene materijalnog prava. U zahtjevu iznosi da se iz obrazloženja pobijane presude jasno vidi da sud nije cijenio dokaze koje je tužiteljica priložila uz tužbu na koji način joj je uskratio pravo na ravnopravnost stranaka u sporu, a što je povreda člana 6. Evropske konvencije o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda i njenih dodatnih protokola. Ova povreda pravila postupka rezultat je pogrešnog tumačenja nižestepenog suda da ocjenu radne sposobnosti i utvrđivanje invalidnosti vrše isključivo organi tuženog „koji su uglavnom pristrasni i rade u

korist tuženog“, zbog čega je trebalo uraditi vještačenje od strane nezavisnog organa-sudskog vještaka, što tužiteljici nije dozvoljeno, iako je ona uz tužbu predala dokaz ove vrste koji sud uopšte nije cijenio. U tom kontekstu dalje dodaje da je predmetna presuda „štura“ i nepravilno obrazložena što predstavlja povredu prava tužiteljice na pravično suđenje i donošenje pravilne i zakonite odluke od strane suda, koja prava joj takođe garantuje odredba člana 6. pomenute konvencije. Zaključuje da je pobijana presuda kontradiktorna sama sebi i razlozima, pa zbog svega predlaže da ovaj sud zahtjev uvaži, istu ukine ili preinači na način da osporen akt poništi.

U odgovoru na zahtjev tuženi navodi da osporenim aktom nisu povrijedjene odredbe Zakona o PIO, niti pravila postupka, zbog čega ostaje kod svih razloga datih u obrazloženju osporenog akta i predlaže da se zahtjev odbije.

Razmotrivši zahtjev, pobijanu presudu, odgovor na zahtjev, kao i cjelokupne spise ovog upravnog spora i predmetne upravne stvari, saglasno odredbi člana 39. Zakona o upravnim sporovima („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 109/05 i 63/11 - u daljem tekstu: ZUS), ovaj sud je odlučio kao u izreci presude iz sljedećih razloga:

Prije svega treba reći da nije osnovan navod tužiteljice da joj je nižestepeni sud uskratio pravo na ravnopravnost u sporu i pravo na pravično suđenje, jer nije ocijenio dokaz koji je ona predala uz tužbu, a radi se o nalazu i mišljenju sudskog vještaka specijaliste interne medicine od 15.12.2015. godine, koji je urađen na lični zahtjev tužiteljice. Prvo, iz razloga što se u tužbi shodno odredbi člana 19. stav 1. ZUS mogu iznositi nove činjenice i predlagati novi dokazi pod uslovom da stranka dokaže da ih bez svoje krivice nije mogla iznijeti odnosno predložiti do završetka upravnog postupka, u koju kategoriju uopšte ne spada ovaj dokaz sačinjen nakon okončanja istog postupka, a drugo stoga što u ovoj vrsti upravnog postupka, utvrđivanje invalidnosti osiguranika vrše isključivo organi vještačenja tuženog, kako to propisuje odredba člana 124. Zakona o PIO, što je ispravno zaključio nižestepeni sud.

Međutim, ono što predstavlja povredu pravila postupka od strane suda koja je od uticaja na rješenje stvari jeste okolnost što je bezrezervno prihvatio utvrđenja tuženog vezana za pravilnost nalaza, ocjene i mišljenja drugostepenog organa vještačenja broj DOV... od 27.10.2015. godine, zaključujući da je isti jasan, potpun i obrazložen, odnosno sačinjen u skladu sa odredbom člana 25. stav 1. Uredbe, a koji zaključak ne odgovara ispravama spisa. Pri tome nije sporno da je drugostepeni organ vještačenja potvrdio utvrđenje iz nalaza, ocjene i mišljenja prvostepenog organa vještačenja da kod tužiteljice „invalidnost ne postoji“, ali taj zaključak nije valjano obrazložio u smislu člana 21. u vezi sa odredbom člana 16. stav 1. i 4. Uredbe, na šta je ukazano tužbom, a što je morao sankcionisati nižestepeni sud.

Ovo stoga što drugostepeni organ vještačenja u nalazu, ocjeni i mišljenju broj DOV... od 27.10.2015. godine, suprotno ispravama spisa, a cijeneći istu medicinsku dokumentaciju kao i prvostepeni organ vještačenja, u tački 5. nalaza utvrđuje dvije dijagnoze tužiteljice: „keratoconjunctivitis chronica sicca H16.2“ i „neurosis depressiva“ (bez navođenja šifre) koje nije uobzirno prvostepeni organ vještačenja u nalazu, ocjeni i mišljenju broj ORS... od 30.07.2015. godine, a izostavlja dijagnozu koju je kao jedinu utvrđio prvostepeni organ vještačenja „morbus textus connexivi systemicus alius, non specificatus“, navodeći šifru N35.9, iako je u izvještaju Doma zdravlja P. od 05.06.2015. godine za ovo oboljenje navedena šifra M35.9 što prema podacima spisa predstavlja „sistemska bolest vezivnog tkiva-nespecificiranu“ (SBVT), pa je čak od strane ljekara Doma zdravlja P. navedeno da ispitivanje i liječenje ovog oboljenja kod tužiteljice nije završeno.

U tom smislu drugostepeni organ vještačenja u tački 7. svog nalaza, ocjene i mišljenja broj DOV... od 27.10.2015. godine, obrazlaže da je tužiteljica liječena od 30.10.2014. do 11.11.2014. godine na Klinici interne discipline JZU Bolnica K. zbog sumnje na SBVT, ali da se nakon dijagnostičke obrade ne može sa sigurnošću reći o kojoj bolesti se radi, te je osiguranica u daljem praćenju uz preporuku uzimanja Medrola 8mg 1x1 uz postepeno smanjenje mjesecne doze, a koji zaključak se u medicinskom smislu suprostavlja sadržaju otpusnog pisma Bolnice K. broj... od 11.11.2014. godine u kojem je navedeno: „Na osnovu kliničke obrade kod pacijentice se radi o SBVT i ne može se sa sigurnošću reći o kojoj se radi, te će pacijentica biti dalje u praćenju sa preporukom terapije Medrol 8mg 1x1 tbl. mjesec dana sa postepenim smanjivanjem doze do kontrole“, zbog čega je ovdje konačno ostalo upitno da li tužiteljica ima ovu bolest i da li je ista od uticaja na njenu radnu sposobnost, što ne smije ostati nerazjašnjeno prije donošenja konačne odluke o njenom zahtjevu za ostvarivanje prava na invalidsku penziju podnesenom dana 19.06.2015. godine.

Kako to u provedenom upravnom postupku nije razjašnjeno, a što je pobijanom presudom od strane nižestepenog suda ocijenjeno kao pravilno postupanje, proizilazi da je ostvaren razlog njene nezakonitosti predviđen odredbom člana 35. stav 2. ZUS, pa se zahtjev tužiteljice uvažava i pobijana presuda preinačava tako da se tužba uvažava i osporeni akt poništava, na osnovu odredbe člana 40. stav 1. i 2. istog zakona.

Zapisničar
Zdravka Čučak

Predsjednik vijeća
Vesna Antonić

Za tačnost отправка ovjerava
Rukovodilac sudske pisarne
Amila Podraščić